

ZAMEK

Nazwa:

Ruiny zamku w Besiekierach

Lokalizacja:

Besiekiery, gmina Grabów, pow. łęczycki, województwo łódzkie,

Współrzędne geograficzne: N 52°9' E 18°57'

Wpis do rejestru zabytków : nr 77-V-1 z dn. 29.03.1949 r. oraz nr 66 z dn. 1.08.1967

Ruiny kamienno-ceglanego zamku rycerskiego w Besiekierach

Besiekiery, widok na ruiny zamku i wieży bramnej od strony południowo-zachodniej, fot. I. Malawska, 2008

Tekst według karty ewidencyjnej z 1991 roku, autor Andrzej Olszewski

Zamek zlokalizowany jest na terenie nizinnym, na zachodnim skraju dzisiejszej wsi, po stronie północnej od lokalnej gruntowej drogi wiejskiej. Jest otoczony wyraźnym zarysem dawnej fosy.

Zamek wznosił w końcu XV wieku wojewoda łęczycki Wawrzyniec Sokołowski na siedzibę rycerską. Przebudował w 1597 roku kardynał Andrzej Batory, a następnie w 1655 roku Jan Szczawiński, starosta łęczycki, którego herb Prawdzic zachował się na kartuszu. W XVIII wieku zamek należał do Gajewskich, którzy obniżyli budynek o jedno piętro. Opuszczony po 1800 roku popadał z wolna w ruinę.

Ruiny zamku położone na terenie nizinnym, otoczone regularnym zarysem pierwotnej fosy. Zamek zbudowany z cegły, na planie prostokąta. Wjazd prowadził od południa przez most i wieżę bramną wysuniętą przed mury obwodowe. Według pomiarów dokonanych w XIX wieku był tu most zwodzony. Właściwy dom mieszkalny, będący siedzibą właścicieli zamykał dziedziniec od północy. Dom był zbudowany na planie prostokąta, jednotraktowy, podpiwniczony, z wysokim parterem i dwoma piętrami. W przyziemiu murów obwodowych znajdowały się strzelnice.

Materiał i konstrukcja: Ściany murowane z cegły ceramicznej, miejscami mieszane: ceglano kamienne (szczególnie w strefie przyziemia). Również mury licowane są cegłą w warstwie zewnętrznej. Stropy nie zachowały się. Stwierdzić jednak można, iż pierwotnie piwnice kryte były sklepieniami ceglanymi zaś pietra wyższe miejscami były sklepione, miejscami miały stropy drewniane belkowe. Na temat dachów brak jakichkolwiek informacji. Otwory okienne przesklepione łukami.

Rzut i bryła: Zamek zbudowany na planie prostokąta proporcjami zbliżonymi do kwadratu z prostokątną w planie wieżą bramną (trzecia kondygnacja ośmioboczna), na osi południowej wysuniętą przed lico murów obwodowych. Na dziedzińcu przy bramie były budynki mieszkalne i usługowe – obecnie, bez dokonania odkrywek niemożliwe do zlokalizowania. Właściwy dom zamykał dziedziniec od północy (wyraźnie zachowane są ściany poszczególnych pomieszczeń. Był on zbudowany na planie wydłużonego prostokąta wzdłuż północnego muru obwodowego. Jednotraktowy, podpiwniczony z parterem i dwoma piętrami (ściany zachowane do wysokości pierwszego piętra, jedynie w części bramnej zachowany fragment ścian drugiej kondygnacji).

Elewacje: Zachowały się fragmenty pilastrów narożnych trzeciej kondygnacji wieży oraz elementy obramień otworów okiennych w narożniku północno-zachodnim.

Stan zachowania: Do chwili obecnej zachowały się fragmenty domu mieszkalnego, murów obwodowych i wieży. Stan murów dobry. Zabytek utrzymany w formie trwałej ruiny.

Podpisy do zdjęć i materiałów archiwalnych:

NID-zamki-Besiekiery-002 – archiwum NID, fot. T. Wiśniowski

NID-zamki-Besiekiery-003 – fot. I. Malawska, 2008

NID-zamki-Besiekiery-004 – fot. I. Malawska, 2008

NID-zamki-Besiekiery-005 – fot. I. Malawska, 2008

NID-zamki-Besiekiery-006 – decyzje o wpisie do rejestru zabytków z 1949 i 1967 r.

NID-zamki-Besiekiery-007 – karta ewidencyjna zabytku z 1959 roku

NID-zamki-Besiekiery-008 – karta ewidencyjna zabytku z 1991 r. str. 1 i 3